

Ensenyament Públic

Jornada partida // jornada continuada, una opció pedagògica i sociològica?

La jornada tradicional, la partida, té el seu origen en el S XIX, amb una distribució que sol ser de dues sessions, amb tres hores al matí i dues hores a la tarda. A Catalunya ha estat la més estesa, però en els últims anys això està canviant. **Aquest sistema d'horari està en dubte** i la proposta de canvi parteix de l'agrupació de les dues sessions (matí i tarda) **en una sessió continuada** al llarg de tot el matí; així **la tarda queda lliure d'activitats lectives i curriculars.**

Cal destacar que a **la Secundària Obligatoria, el Batxillerat i els Cicles Formatius està generalitzada la jornada contínua a tot l'Estat,** a excepció del País Basc i Catalunya, on l'ESO i Batxillerat solen tenir dues tardes lectives, o més, a la setmana. Per tant, la implantació d'una jornada continuada beneficiaria tots els nivells educatius, Primària i Secundària obligatòria i postobligatòria.

A l'Estat la implantació de la jornada contínua arrenca a Canàries els anys 90 i posteriorment apareix a Andalusia, Extremadura, Balears, Castella i la Manxa, Astúries i Múrcia. A les comunitats de Galícia i Castellà i Lleó no s'ha generalitzat cap dels dos models, tot i que la continuada està agafant més força.

Si mirem a **Europa,** la distribució de l'horari escolar està en funció de diferents factors: tradicions, clima, cultura... **A Alemanya, Dinamarca i Suècia s'oferta la jornada contínua.** En altres països, com França o Luxemburg, es combinen dies de jornada continuada i dies de jornada partida.

La supressió de la sisena hora al curs 2011-2012 en la majoria de centres de Primària permet allargar l'horari del matí amb els avantatges de la implantació d'aquesta jornada; la defensa des de fa temps d'UGT de la jornada continuada fa que tornem a plantejar-la i presentar-la al Departament d'Ensenyament i a tota la Comunitat Educativa de Catalunya. Presentem reflexions i conclusions de diferents estudis realitzats en centres que tenen implantada la jornada continuada.

Avantatges de la jornada contínua

1.- Criteris Pedagògics

- √ **El rendiment intel·lectual és més gran durant la jornada del matí** que no pas en les hores posteriors del dinar. Raons fisiològiques provoquen que les primeres hores del dia afavoreixin la deducció i la concentració. Després de dinar, la digestió fa un efecte calmant sobre el cervell que dona lloc a una disminució de l'atenció i la concentració.

- √ **No es produeixen interrupcions horàries que perjudiquen l'atenció; els alumnes són a classe en els períodes de màxim rendiment.** L'organització dels centres recomana fer en les primeres hores abans del pati matèries instrumentals, que suposen una major concentració, i, després de l'esbarjo, matèries d'un esforç mig-baix per acabar la jornada amb les més relaxants i entretingudes, com plàstica, educació física...
- √ **Facilita als alumnes més temps per a la realització de deures, adquisició d'hàbits d'estudi, treball personal i grupal i activitats extraescolars** (idiomes, activitats esportives i artístiques).
- √ **La interrupció de dues o més hores per dinar i esperar en el pati per tornar a començar, s'ha vist en diferents estudis que perjudica a nivell escolar.** En el cas dels infants que es queden a dinar al centre, els temps d'espera són massa llargs. El resultat és que després d'aquesta estona lúdica es fa més difícil la concentració i el treball.
- √ **Disminueix la pèrdua de temps al migdia, el cansament, l'estrès i agressivitat.** Omplir aquest temps després de dinar amb activitats programades per tenir els infants entretinguts i així disminuir el temps de pati lliure fa que els infants tornin a la tarda cansats i presentant dificultats d'atenció.
- √ **Facilita l'adaptació al pas de Primària a Secundària.** La implantació de l'horari continuat en centres d'Infantil i Primària no suposa un canvi d'horari i d'hàbits escolars al passar a Secundària, ja que és el mateix. Tot al contrari, facilita una millor adaptació als nous ensenyaments.
- √ **Afavoreix l'organització als centres on s'implanti el projecte institut – escola**
- √ **No significa una reducció de la jornada escolar, ni del professorat, ni de l'alumnat.** L'horari curricular/lectiu és el mateix amb una distribució diferent. Es concentren dues hores abans del pati i dues hores després d'una hora d'activitats de lleure (esbarjo i lectura individual). ***(veure proposta de quadres horari continuat - horari clàssic en un centre de Primària)**
- √ **Les sessions de les diferents especialitats són totes d'una hora.**
- √ **L'horari de permanència en el centre dels alumnes és el mateix:** 8 hores dels alumnes que es queden al menjador i 5 els que no.
- √ **La jornada laboral del professorat tampoc no es modifica;** es continuaran fent les hores que marca el Departament d'Educació amb l'avantatge que, si cal, les reunions amb els pares/professorat es podran fer a les tardes amb la possibilitat de fer formació contínua.
- √ **Permet una distribució unificada de les sessions per a tots els cicles.** L'hora d'esbarjo en dos torns (jornada partida) no permet fer un distribució unificada de les sessions per a tots els cicles, amb la conseqüent pèrdua de reforços.
- √ **El període més llarg d'activitats acadèmiques i extraescolars està situat a la tarda,** quan els alumnes estan més cansats i el seu rendiment disminueix.

2.- Criteris Sociològics

- √ **Reducció de peticions de jornada reduïda.** La jornada continuada al matí, al no haver-hi classes a la tarda, pot donar lloc a la reducció de peticions de jornada reduïda o parcial.
- √ **Evita el cansament dels nens pel fet d'haver d'anar i tornar de casa a l'escola.** Els alumnes que van a dinar a casa tenen dues hores que, a vegades, són insuficients per dinar amb tranquil·litat. També evita el cansament d'anar i tornar a l'escola, en un període curt de temps.
- √ **Permet dinar en un horari similar al del cap de setmana.** Hi ha poques famílies que puguin dinar a les 12,30 o 13 hores; no coincideixen amb els germans que van a l'institut, amb els pares...
- √ **Permet un àpat relaxat i la possibilitat de descansar una estona.** Amb la jornada continuada els alumnes dinaran un cop acabada l'activitat curricular i acadèmica, facilitant un àpat relaxat, amb la possibilitat de poder descansar una estona abans d'iniciar activitats lúdiques,extraescolars, personals,...
- √ **Facilita la conciliació de la vida familiar i laboral,** possibilitat de dinar amb pares i germans, organitzar lliurement activitats al llarg de la tarda després d'un període de descans, sense presses.
- √ **El poder disposar dels espais dels centres educatius a les tardes ofereix** al barri, poble... la possibilitat d'organització de tot tipus d'activitats en els diferents espais (aules d'informàtica, aules, patis, sala de psicomotricitat, educació física...) adreçades a alumnes, pares, veïns...
- √ **Disminució de les despeses de funcionament/manteniment:** el fet de no fer classes a la tarda hauria de donar lloc a una disminució de la despesa en llum, calefacció.
- √ **No seria necessària la jornada intensiva del mes de juny.**

Aquestes són algunes de les reflexions que volem presentar a la Comunitat Educativa per continuar en el debat de la demanda que la **Federació de Treballadors de l'Ensenyament –Unió General de Treballadors (FETE-UGT) de Catalunya** ha presentat / presentarà al Departament d'Educació per al proper curs 2011-2012.

Ara és el moment per a la implantació de la jornada continuada al nostre país:

- La supressió de la sisena hora en els centres de Primària ho permet.
- Implanta un horari que facilita la conciliació de la vida laboral i familiar.
- Permet uns àpats més tranquils, amb la possibilitat d'un descans posterior i una disminució de l'estrès que pateixen els nostres infants i joves.
- Afavoreix una racionalització de l'horari amb l'organització d'activitats lúdic - acadèmiques i personals després d'un període de descans.
- Millora el rendiment intel·lectual
- Disminueix la despesa i s'aprofiten els espais del centre a la tarda.
- Racionalitza els horaris del professorat, redueix les peticions de reducció de jornada. No suposa una disminució de les hores de professorat.

***Exemple de model d'horari continuat**

	INFANTIL I C. INICIAL	C. MITJÀ I SUPERIOR
8:30 - 9:30	ACTIVITATS ACADÈMIQUES	ACTIVITATS ACADÈMIQUES
9:30 - 10:30		
10:30 - 11:00	ESBARJO	LECTURA INDIVIDUAL
11:00 - 11:30	LECTURA INDIVIDUAL	ESBARJO
11:30 - 12:30	ACTIVITATS ACADÈMIQUES	ACTIVITATS ACADÈMIQUES
12:30 - 13:30		
13:30 - 16:30	MENJADOR	MENJADOR
16:30 - 18:00	ACTIVITATS EXTRAESCOLARS	ACTIVITATS EXTRAESCOLARS

***Exemple de model d'horari clàssic**

	INFANTIL I C. INICIAL	C. MITJÀ I SUPERIOR	
9:00 - 10:15	ACTIVITATS ACADÈMIQUES	ACTIVITATS ACADÈMIQUES	9:00 - 10:45
10:15 - 10:45	ESBARJO		
10:45 - 12:00	ACTIVITATS ACADÈMIQUES	ESBARJO	10:45 - 11:15
		ACTIVITATS ACADÈMIQUES	11:15 - 12:00
12:00 - 15:00	MENJADOR	MENJADOR	12:00 - 15:00
15:00 - 16:00	ACTIVITATS ACADÈMIQUES	ACTIVITATS ACADÈMIQUES	15:00 - 16:00
16:00 - 17:00	ACTIVITATS ACADÈMIQUES	ACTIVITATS ACADÈMIQUES	16:00 - 17:00
17:00 - 18:15	ACTIVITATS EXTRAESCOLAR	ACTIVITATS EXTRAESCOLAR	17:00 - 18:15

**I NOSALTRES
PER QUÈ NO?**

